

26 Ekim 1963 Tarihli ve 357 Sayılı Askerî Hâkimler Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Kanuna Dört Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun (*)

(Resmî Gazete ile yayımı : 13.11.1983 Sayı : 18220)

Kanun No.
2948

Kabul Tarihi :
10 . 11 . 1983

MADDE 1. — 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — Askerî hâkim ve askerî savcılık sınıfına kabul olunabilmek için :

- A) Türk vatandaşı olmak,
  - B) Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde belirlenen sağlık şartlarına sahip olmak,
  - C) Taksirli suçlar hariç olmak üzere; affa veya zamanaşımına uğramış yahut ertelenmiş olsa bile, bir cürümden hükümlü bulunmamak veya ceza soruşturması veya kovuşturması altında olmamak,
  - D) Sarhoşluğu, kumar oynamayı adet edinmiş veya kumar oynamış olmamak, yahut kendisinin veya ana ve babasının ve varsa eşinin ahlâk yönünden kötü hali bulunmadığının veya kendisinin yasa dışı tutum ve davranışları olmadığının yaptırılacak araştırma sonunda anlaşılmuş bulunmak,
- Şarttır.**

MADDE 2. — 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanununun 7 nci maddesinin 1 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Askerî liseleri bitirerek harp okullarına kabul ve askerî hâkim yetiştirilmek üzere hukuk fakültelerine gönderilen askerî öğrenciler, öğrenim süresi itibariyle 4 Kasım 1981 gün ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile ek ve değişikliklerindeki hükümlere tabidirler.

MADDE 3. — 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanununun 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Askerî Hâkim ve askerî savcılar ile yardımcı askerî savcılar muvafakatları alınmadıkça ikinci bölgede hizmet sürelerini tamamlamadan, birinci bölgede dört yıldan önce başka bir yere ve göreve atanamazlar. Ancak bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması, teşkilatında mahkeme bulunan birliğin yer değiştirmesi veya yükselme sebebiyle aynı kadroda kalmalarına imkân olmayanların yahut ikinci bölgeye atanma sırası gelenlerle, devlet güvenlik mahkemelerine veya sıkıyönetim halinde sıkıyönetim mahkemelerine atanmalarda muvafakat şartı aranmaz.

MADDE 4. — 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanununun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 29. — Askerî Hâkim subaylar hakkında Millî Savunma Bakanı tarafından, savunmaları kaldırılarak, aşağıda açıklanan disiplin cezaları verilebilir.

A) Uyarma : Görevde daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

Uyarma cezası :

1. Görevde kayıtsızlık ve düzensizlik,
2. Meslektaşlarına, emrindeki personele, görevi nedeniyle muhatap olduğu kişilere veya iş ilişkisi bulunan kişilere karşı kırıcı davranmak,
3. Mazeretsiz olarak göreve geç gelmek ve görevden erken ayrılmak,

---

(*) Bu Kanunu sadece Millî Güvenlik Konseyi görüşmüştür.

4. Kanun, tüzük, yönetmelik, karar ve talimatlarda açık olarak belirtilen konularda işi uzatacak şekilde davranışlarda bulunmak, yazı ve tektitleri zamanında cevaplandırmamak,

5. Nitelik ve ağırlıkları itibariyle yukarıda belirtilenlerin benzeri eylemlerde bulunmak, Hallerinde uygulanır.

B) Kınama : Belli bir eylem veya davranışın kusurlu sayıldığı yazı ile bildirilmesidir.

Kınama cezası :

1. Hizmet içinde ve dışında, resmî sıfatının gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

2. Kılık ve kıyafetine dikkat etmemek,

3. Meslektaşlarına, emrindeki personele, görevi nedeniyle muhatap olduğu kişilere veya iş ilişkisi bulunan kişilere kötü muamelede bulunmak,

4. Eşinin, reşit olmayan veya kısıtlanmış çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini, onbeş gün içinde teşkilatında görevli buldukları komutanlığa bildirmemek,

5. Mevzuat uyarınca Millî Savunma Bakanlığının verdiği talimatı yerine getirmemek, büro ve kalem teşkilatının denetimini ihmal etmek,

6. Görevin, işbirliği ve uyum içerisinde yapılmasını engelleyici tutum ve davranışlarda bulunmak,

7. Nitelik ve ağırlıkları itibariyle yukarıda belirtilenlerin benzeri eylemlerde bulunmak,

Hallerinde uygulanır.

Bu cezalar kesin olup ügünün kuvvet komutanlığındaki dosyası ile kıta şahsî dosyasına konur, siciline işlenir.

MADDE 5. — 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 10. — Askerî hâkimler, kanunlarda ve aşağıda belirlenenlerden başka resmî ve özel hiçbir görev alamazlar, kazanç getirici faaliyetlerde bulunmazlar. Eşlerinin, reşit olmayan veya kısıtlanmış çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini teşkilatında görevli buldukları komutanlığa onbeş gün içinde bildirmekle yükümlüdürler.

Askerî hâkimlere yargı hizmetlerini aksatmamak şartı ile :

A) Yargı hizmetleri dışında teşkilatında görevli oldukları komutanlığın askerî hizmetlere ilişkin olarak gerekli gördüğü her türlü hukukî konulardaki isteklerini cevaplandırmak,

B) Teşkilatında buldukları komutanlığın hizmet görmesi halinde yapılacak tatbikat, manevra gibi faaliyetlere iştirak etmek,

C) Birlik personelinin hukukî konularda aydınlatılması amacıyla konferanslar vermek,

D) Disiplin subaylarında görevli personele hukukî sorunların çözümünde ve askerî adalet hizmetlerinde yetişmelerinde yardımcı olmak,

E) Teşkilatında buldukları komutanın emri ile disiplin ve askerî hukuk konularında birliklerde araştırma yapmak ve üst birlik komutanlarına belli konularda ve suçlarda danışmanlık yapmak,

F) Teşkilatında buldukları komutanın izni ile askerî okullar ile hizmet öncesi, hizmet içi ve bir üst göreve hazırlama kurslarında gerektiğinde hukukî konularda ders ve konferans vermek,

Görevleri verilebilir.

Yukarıdaki görevlerden (A) ve (D) bendilerindeki görevler öncelikle adli müşavirlerden, bulunmadığı takdirde askerî savcı ve yardımcılarından, (E) bendindeki görev sadece adli müşavirlerden, (F) bendindeki görev adli müşavir ve halen idarî hizmetlerde görevli bulunan askerî hâkimlerden istenir.

EK MADDE 11. — Askerî hâkimler Millî Savunma Bakanlığınca yapılacak plan dahilinde bilgi ve güçlerini artırmak veya meslekleri ile ilgili araştırma yapmak veya kurs ve öğrenim görmek için yabancı ülkelere iki yılı aşmamak üzere gönderilirler.

Yabancı ülkelere gönderileceklerin;

- a) Meslekte fiilen beş yıl başarı ile çalışmış olmaları,
- b) Sicillerinin olumlu olması,
- c) Yurt dışına gönderilecek subaylarda aranan diğer nitelikleri haiz olmaları,

Şarttır.

Yabancı ülkelere gönderilecekler, yukarıdaki şartlara sahip olanlar arasından, hizmetin gerekleri gözönüne alınarak Genelkurmay Başkanlığınca seçilirler.

Yabancı ülkelere gönderilenlerin burada geçen süreleri hâkimlik mesleğinden sayılır, derece yükselmeleri, kademe ilerlemeleri, aylık, ödenek ve diğer bütün özlük hakları devam eder.

EK MADDE 12. — Askerî hâkimlerin meslek içi eğitimleri kurs, seminer, sempozyum ve konferanslar şeklinde olmak üzere, Millî Savunma Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilecek esaslara göre yapılır.

Millî Savunma Bakanlığınca meslek içi eğitim programları hazırlanmasına gerek görülmediği takdirde, askerî hâkimler de Adalet Bakanlığınca düzenlenen meslek içi eğitim programlarından yararlandırılır.

EK MADDE 13. — Kurmay başkanları, kendilerinden kıdemsiz olan adli müşavirler hakkında karargâh çalışmaları ile ilgili olarak kanaatlerini, komutanın isteği halinde yazılı olarak bildirebilirler.

MADDE 6. — 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanununun 18 inci maddesinin 3 üncü fıkrası ile 30 ve 31 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

I - Gerekeçeli 726 S. Sayılı basmayazı Millî Güvenlik Konseyinin 182 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/614.